

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Democratische basisschool De Vallei

Herstelonderzoek

Datum vaststelling: 24 juli 2023

Samenvatting

Wij beoordelen democratische basisschool De Vallei als Zeer zwak.

Omdat de school sinds 2018 niet meer als Voldoende is beoordeeld betekent dit dat de school inmiddels ruim vijf jaar niet voldoet aan de eisen die de wet stelt.

Toezichtsgeschiedenis

De school is in 2018 als Zeer zwak beoordeeld en in 2019 als Onvoldoende. In september 2021 en mei 2022 (de school kreeg éénmalige verlenging van de periode voor herstel tot mei 2022) vond opnieuw een herstelonderzoek plaats. De kwaliteit van het onderwijs op De Vallei was nog steeds onvoldoende. In het eerste kwartaal van 2023 zou weer een herstelonderzoek op schoolniveau plaatsvinden, evenals het vierjaarlijks bestuursonderzoek. Dit herstelonderzoek vond plaats op 11 en 19 april 2023 met aanvullend onderzoek op 26 en 27 juni 2023. Het bestuursonderzoek vond plaats op 6 en 19 april 2023. Hierover verschijnt een apart rapport. Dit rapport beschrijft de resultaten van het herstelonderzoek op schoolniveau.

Bestuur en schoolleiding

Het bestuur en de school werken met een Holacratische beslissingsstructuur. Dit is een besturingsmodel dat autoriteit geeft aan alle medewerkers van een organisatie. Het gaat uit van rollen in plaats van functies. Bestuurder is een aparte rol binnen de organisatie. De directeur van de school, die tevens vanaf 2005 de rol van voorzitter bestuur heeft binnen de stichting, is afwezig vanaf begin 2023. Vanaf begin maart 2023 is een interim directeur-bestuurder aan de slag. Daarnaast bestaat het bestuur uit één lesgever/coach die sinds 2010 ook de rol bestuurder heeft. In de praktijk vallen dus de taken / rollen van bestuurder en schoolleider grotendeels samen.

Wat moet beter?

We hebben zowel in het onderwijsproces als in de kwaliteitszorg ernstige tekortkomingen geconstateerd. Zo moet de school scherpe analyses maken van de ontwikkeling van de leerlingen. Ook ontbreekt de extra ondersteuning voor leerlingen die dit nodig hebben. Verder stellen wij vast dat er onvoldoende ambitieuze, heldere en toetsbare doelen zijn geformuleerd om de onderwijskwaliteit (en dan met name de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap) te verbeteren. Bovendien ontbreekt het op de school aan een professionele

Bestuur: Stichting Democratisch Onderwijs De Vallei

Bestuursnummer: 42674

School: 30XC Democratische basisschool De Vallei

Totaal aantal leerlingen: 137 (per 1-2-2023)

kwaliteitscultuur, waarin bestuur, schoolleiding en team samen werken aan het beste onderwijs voor al hun leerlingen en wordt het gevoerde beleid onvoldoende geëvalueerd. Het team heeft daarnaast bestuurlijk en operationeel onderwijskundig leiderschap nodig om de verbeterplannen uit te voeren, te evalueren en te borgen. Tot slot moet de school ervoor zorgen dat zij bij de leerlingen die na acht jaar basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs uitstromen (uitgezonderd leerlingen die binnen de ontheffingsgronden vallen) een eindtoets afneemt.

Wat kan beter?

De kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen is over het geheel genomen voldoende, maar wisselend. We hebben mooie voorbeelden waargenomen, maar zagen ook gemiste kansen. De school kan er voor zorgen dat hierin meer lijn komt. Verder kan de school zich verbeteren door samen met de leerlingen duidelijke afspraken te maken over wat zij van hen verwachten als ze kiezen voor deelname aan een bepaalde les of module. Ook kan de school de effectiviteit van de dagstart in de coachgroepen versterken.

Wat gaat goed?

Sinds begin maart 2023 is een interim directeur-bestuurder aangesteld die, samen met de intern begeleider en het team, een aantal essentiële onderdelen oppakt die voorwaardelijk zijn om te kunnen gaan voldoen aan de eisen die de wet aan de school en het bestuur stelt. Voorbeelden hiervan zijn het opzetten van een zorgstructuur, het opstellen van een actueel schoolplan en het zicht krijgen op de kwaliteit van het pedagogisch en didactisch handelen van de lesgevers.

Daarnaast voldoet de school aan de wettelijke vereisten omtrent de veiligheid van leerlingen en is het aanbod op orde.

Vervolg

We voeren in ieder geval uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit. Dan moet het bestuur ervoor gezorgd hebben dat de school aan de wettelijke vereisten voldoet en dan moet de school ervoor gezorgd hebben dat de kwaliteit van het onderwijs niet langer zeer zwak is. Als de kwaliteit van het onderwijs na één jaar nog steeds Zeer zwak is, melden we de school bij de

minister voor vervolgmaatregelen. Ook bij de eerste keer Zeer zwak informeren wij de minister en kunnen wij voorstellen doen over te treffen maatregelen (zie artikel 14 WOT). Daarnaast beraden we ons nu op de verdere invulling van het vervolgtoezicht wat betreft de herhaalde tekortkomingen. Dit om het bestuur tot herstel van deze tekortkomingen te bewegen. We blijven vervolgtoezicht houden op de school tot de kwaliteit weer Voldoende is.

Naast dit onderzoek op De Vallei hebben wij in deze periode een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij het bestuur van de school De Vallei. Dat onderzoeksrapport is te vinden op de website van de inspectie.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het herstelonderzoek	6
2.	Conclusie en vervolg	9
3.	Resultaten herstelonderzoek	13
4.	Reactie van het bestuur	21

1. Opzet van het herstelonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 11 en 19 april 2023 een herstelonderzoek uitgevoerd op Democratische basisschool De Valle.

De kwaliteit van het onderwijs hebben we in 2018 als Zeer zwak beoordeeld omdat de school ernstige tekortkomingen had in verschillende onderdelen van het onderwijsproces en de kwaliteitszorg. Daarnaast beschikte de school niet over resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode. De school heeft diverse herstelopdrachten gekregen en in 2019 is de school als Onvoldoende beoordeeld. Wel waren er nog tekortkomingen in het onderwijsproces en in de kwaliteitszorg en opnieuw hebben we herstelopdrachten gegeven. We bezochten de school in september 2021 om vast te stellen of aan de herstelopdrachten was voldaan. We constateerden dat de school nog niet in voldoende mate aan de herstelopdrachten had voldaan. De school kreeg vervolgens tot 15 mei 2022 de gelegenheid om verdere verbeteringen door te voeren. De school is toen opnieuw als Onvoldoende beoordeeld omdat er nog steeds tekortkomingen waren in het onderwijsproces en ook de uitvoering van het stelsel van kwaliteitszorg onvoldoende was. Wederom heeft de school herstelopdrachten gekregen.

Dit herstelonderzoek is, volgens eerder gemaakte afspraken met het bestuur, gekoppeld aan het vierjaarlijks onderzoek bij het bestuur. Gezien de inrichting van het bestuur van de Stichting, komen oordelen en onderbouwing op de standaarden in het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau en op bestuursniveau voor een deel overeen.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 primair onderwijs.

De tabel hieronder geeft weer welke standaarden we hebben beoordeeld tijdens dit onderzoek.

Standaard	onderzocht
OP Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•
VS Veiligheid en Schoolklimaat	
VS1 Veiligheid	•
OR Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
SKA Sturen, Kwaliteitszorg en ambitie	
SKA1 Visie, ambities en doelen	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, intern begeleider en de (ad-interim) schoolleider.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021). Er was aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken. Namelijk de zorgplicht passend onderwijs en meer specifiek hoe de school omgaat met leerlingen die wel ingeschreven staan op de school maar de school niet bezoeken (zogenaamde thuiszitters), zie hiervoor het bestuursrapport.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn signalen over Stichting Democratisch Onderwijs De Vallei en de school bij ons binnengekomen die opvolging vereisen. Dit betreft de wijze waarop het bestuur en de school zorgen voor passende zorg en ondersteuning. We hebben in het onderzoek extra aandacht besteed aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en aan thuiszittende leerlingen (zie hiervoor ook het rapport op bestuursniveau). Ook zijn er signalen bij ons binnengekomen over ongeoorloofd verzuim. Het bestuur heeft in het eerste gesprek

daarnaast enkele incidenten met ons besproken die vorig schooljaar plaatsvonden en veel impact hebben gehad op het team en de directie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

2. Conclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het herstelonderzoek bij Democratische basisschool De Vallei.

Conclusie

We beoordelen de onderwijskwaliteit aan Democratische basisschool De Vallei als Zeer zwak. Hiermee voldoet de school nu ruim vijf jaar niet aan de wettelijke vereisten voor basiskwaliteit.

De standaarden Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Visie, ambities en doelen, Uitvoering en kwaliteitscultuur en Evaluatie, verantwoording en dialoog zijn Onvoldoende. Omdat de Resultaten Niet te beoordelen zijn, geldt de normering voor niet te beoordelen leerresultaten uit het onderzoekskader (paragraaf 6.5.2). Deze houdt in dat een school Zeer zwak is als twee of meer van de vier volgende standaarden Onvoldoende zijn: Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid en Visie, ambities en doelen. Dit is het geval op De Vallei omdat Zicht op ontwikkeling en begeleiding en Visie, ambities en doelen Onvoldoende zijn. De school is daarom Zeer zwak op grond van artikel 10a, vierde lid, WPO.

Hoewel we zien dat de school een deel van de kwaliteit heeft kunnen vasthouden, constateren we dat de school nog geen basiskwaliteit realiseert op een belangrijk onderdeel van het onderwijsproces en dat er op het gebied van sturen, kwaliteitszorg en ambitie zelfs sprake is van achteruitgang. Dit is grotendeels het gevolg van een gebrek aan aansturing en een aantal incidenten waar de school in de afgelopen periode mee te maken heeft gehad. Hierdoor is er in de afgelopen jaren niet structureel en planmatig aan de noodzakelijke verbeteractiviteiten gewerkt. Daarnaast hebben we in de periode van hoor- en wederhoor nieuwe informatie van de school ontvangen waaruit we concluderen dat we geen oordeel kunnen geven over de leerresultaten. De onlangs gestarte ad interim directeur-bestuurder is bezig structuur aan te brengen, plannen op te stellen en richting te geven maar dit heeft zich nog niet vertaald in structurele en stevig verankerde verbeteringen. De school is er opnieuw niet in geslaagd om de kwaliteit binnen de gestelde termijn te verbeteren.

De kwaliteit van het onderwijs op Democratische basisschool De Vallei beoordelen we als Zeer zwak.

Afspraken en vervolgtoezicht

In de tabel hieronder staan de tekortkomingen en de herstelopdrachten weergegeven voor Democratische basisschool De Vallei.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
De Vallei is een Zeer zwakke school (artikel 10a WPO). Hiermee voldoet het bestuur niet aan de opdracht om zorg te dragen voor de kwaliteit van het onderwijs op school (artikel 10 WPO).	Het bestuur zorgt ervoor dat zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar de onderwijskwaliteit op de school verbetert en dat het alle vastgestelde tekortkomingen die genoemd zijn in dit rapport opheft.	Wij voeren uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
<p>De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) is Onvoldoende.</p> <p>1. De school volgt in onvoldoende mate de ontwikkeling van al haar leerlingen. Hierdoor kan de school niet waarborgen dat alle leerlingen de begeleiding krijgen die nodig is voor een ononderbroken ontwikkeling (artikel 8, eerste en negende lid, WPO). Dit betreft een herhaalde tekortkoming.</p> <p>2. In het schoolondersteuningsprofiel is niet vastgelegd wat de school onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen zij kan bieden (artikel 1,WPO).</p> <p>3. De school heeft geen beeld van de leerlingen die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben (artikel 40a, WPO).</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar de tekortkomingen zijn opgeheven.</p> <p>Voor de tekortkomingen die al eerder zijn geconstateerd (dus herhaalde tekortkomingen) en waarvoor de school al eerder een hersteltermijn is geboden beraden wij ons over vervolgmaatregelen. U wordt hier separaat over geïnformeerd.</p>	Wij voeren uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
<p>De standaard Visie, ambitie en doelen (SKA1) is Onvoldoende.</p> <p>De school stelt zichzelf onvoldoende toetsbare doelen die zichtbaar passen binnen de noodzakelijke schoolontwikkeling die nodig is om aan de basiskwaliteit te voldoen (artikel 10 en 12, vierde lid, WPO).</p>	Het bestuur zorgt ervoor dat zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar de tekortkomingen zijn opgeheven.	Wij voeren uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
<p>De standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Onvoldoende</p> <p>1. De school draagt onvoldoende zorg voor het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg binnen een professionele kwaliteitscultuur. (artikel 10, WPO). Dit betreft een herhaalde tekortkoming.</p> <p>2. De school kan in onvoldoende mate aantonen dat ze met haar onderwijs actief burgerschap en sociale cohesie bevordert. De school heeft weliswaar doelen en activiteiten geformuleerd, maar een onderwijskundig beleid dat onderdeel is van de kwaliteitscyclus is niet aangetroffen (artikel 8, derde lid, WPO). Dit betreft een herhaalde tekortkoming.</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar de tekortkomingen zijn opgeheven.</p> <p>Voor de tekortkomingen die al eerder zijn geconstateerd (dus herhaalde tekortkomingen) en waarvoor de school al eerder een hersteltermijn is geboden beraden wij ons over vervolgmaatregelen. U wordt hier separaat over geïnformeerd.</p>	<p>Wij voeren uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>De standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3) is Onvoldoende.</p> <p>De school evalueert het gevoerde beleid onvoldoende. (artikel 10 en 12, vierde lid WPO)</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar de tekortkomingen zijn opgeheven.</p>	<p>Wij voeren uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>De school laat niet alle leerlingen die na acht jaar basisonderwijs doorstromen naar het voortgezet onderwijs een eindtoets maken (artikel 9b, WPO).</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen een jaar de tekortkomingen zijn opgeheven.</p>	<p>Wij voeren uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>

Naast deze herstelopdrachten beraden wij ons op de verdere invulling van het vervolgtoezicht op schoolniveau voor wat betreft de herhaalde tekortkomingen.

De reden dat wij zelf onderzoek doen naar herstel is dat ten eerste dat de school Zeer zwak is, daarnaast constateren we dat het bestuur over een lange periode onvoldoende in staat is gebleken de kwaliteit van het onderwijs op de school te waarborgen.

Wij geven het bestuur opdracht om maatregelen te nemen zodat de school op zo kort mogelijke termijn maar uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport niet zeer zwak meer is. In het herstelonderzoek, dat we uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport uitvoeren, gaan we na of dit gerealiseerd is. Dan moet de kwaliteit van het onderwijs verbeterd zijn. Als deze nog steeds Zeer zwak is, melden we de school bij de minister voor vervolgmaatregelen.

Zolang de kwaliteit Zeer zwak is, staat de school op de lijst Zeer zwakke scholen op onze website. We voeren vervolgtoezicht uit tot de kwaliteit weer voldoende is. Meer over ons toezicht op Zeer zwakke

scholen vindt u in de brochure op onze website “Toezicht op zeer zwakke scholen in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs – zo werkt het”.

3. Resultaten herstelonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we kort de context van de school en geven wij daarna per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij Democratische basisschool De Vallei.

Bestuur en schoolleiding

Het bestuur en de school werken met een Holacratische beslissingsstructuur. Dit is een besturingsmodel dat autoriteit geeft aan alle medewerkers van een organisatie. Het gaat uit van rollen in plaats van functies. Bestuurder is een aparte rol binnen de organisatie. De directeur van de school, die tevens vanaf 2005 de rol van voorzitter bestuur heeft binnen de Stichting, is afwezig vanaf begin 2023. Vanaf begin maart 2023 is een interim directeur-bestuurder aan de slag. Daarnaast bestaat het bestuur uit één lesgever/coach die sinds 2010 ook de rol bestuurder heeft. In de praktijk vallen dus de taken / rollen van bestuurder en schoolleider grotendeels samen.

3.1. Onderwijsproces

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•		
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		•	

Aanbod

Evenals in 2022 is het oordeel op deze standaard (OP1) Voldoende. De school betreft in voldoende mate de referentieniveaus taal en rekenen bij haar onderwijs. De school gebruikt hierbij onder andere methoden die van de referentieniveaus uitgaan. De school kan zich verder versterken door de leeromgeving meer ondersteunend in te richten, met name waar het gaat om het onderwijs in de basisvaardigheden. We hebben bijvoorbeeld bij het aanvankelijk lezen geen letters / woorden in de lesruimte gezien en bij het rekenen geen getallenlijn.

Zicht op ontwikkeling

Wij beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) als Onvoldoende en handhaven de herstelopdracht. Al vanaf 2018 is dit een standaard waarop de school geen basiskwaliteit realiseert, dit is derhalve een herhaalde tekortkoming. De school heeft sinds dit schooljaar een nieuwe intern begeleider, zij is bezig om een zodanige zorgstructuur op te zetten dat alle leerlingen gevolgd kunnen worden in hun ontwikkeling. Dit is echter nog volop in ontwikkeling en verdere verbetering is noodzakelijk.

De school verzamelt, onder andere door middel van methode-onafhankelijke en methodengebonden toetsen, observaties tijdens de les en leerlingenwerk, gegevens over het niveau van de leerlingen. Nog steeds is echter onduidelijk welke gegevens worden vastgelegd en op welke wijze dit gebeurt. Hier zijn geen heldere afspraken over waardoor er verschillen zijn tussen lesgevers. Sommige lesgevers leggen de toetsgegevens helder en overzichtelijk vast, bij andere is dat niet het geval. Ook zijn er geen heldere afspraken over waar de toetsgegevens worden vastgelegd en op welke manier dat gebeurt waardoor we ook daar verschillen tussen lesgevers hebben gezien. De school is voornemens hier meer lijn in te gaan aanbrengen.

Ondanks dat de school sinds kort bij de methode-onafhankelijke toetsen vaststelt wat de vooruitgang van de leerling ten opzichte van het vorige toetsmoment is (leerwinst), ontbreken opnieuw gerichte analyses en verklaringen over de oorzaken van eventuele stagnaties. Deze analyses - en een daaruitvolgende doelgerichte en passende aanpak per leerling of groepje leerlingen - zijn nodig om te kunnen garanderen dat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling doormaken (artikel 8, eerste lid, WPO). De school moet scherpe analyses van de toetsresultaten maken zodat duidelijk wordt wat precies de oorzaak van een stagnatie of achteruitgang is. Vervolgens moet de school aangeven hoe zij dit vertaalt in een doelgerichte, concrete en passende aanpak zodat alle leerlingen zich optimaal ontwikkelen. De school geeft aan dat het leerlingvolgsysteem dat zij momenteel hanteert niet de juiste gegevens op leerling-, groeps- en schoolniveau genereert om deze scherpe analyses op de verschillende niveaus te kunnen maken. Zij heroverweegt momenteel het gebruik van dit leerlingvolgsysteem. Overigens is de school zich ervan bewust dat alleen het aanpassen van het leerlingvolgsysteem niet voldoende is om ervoor te zorgen dat de lesgevers de gegevens op de juiste manier duiden en analyseren en hun lesgeven hierop afstemmen.

Hoewel afgesproken, worden leerlingen bij wie de (lees)ontwikkeling onvoldoende op gang komt, niet altijd gevolgd en/of van een gericht aanbod voorzien. De school voert deze afspraak nog niet eensluitend en voor alle leerlingen die dit betreft uit. Dat maakt dat achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal, nog steeds te weinig onderwijskundige aandacht krijgen (artikel 8, negende lid, WPO).

Het schoolondersteuningsprofiel dat de school hanteert is verouderd (zie herstelopdracht in het bestuursrapport) en geeft daarmee geen relevante informatie en sturing als het gaat om hoe de school omgaat met leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (artikel 1, WPO). De school heeft dan ook voor geen enkele leerling een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld terwijl, op basis van wat wij tijdens de lessen en in de resultaten hebben gezien, de kans groot is dat dit voor een aantal leerlingen wel noodzakelijk is. De school geeft

aan geen zicht te hebben op welke leerlingen voor een OPP in aanmerking zouden komen (artikel 40a, WPO).

Pedagogisch en Didactisch handelen

Wij beoordelen deze standaard (OP3), evenals in 2022, als Voldoende. Wij zien echter dezelfde ontwikkelpunten als een jaar geleden en op een enkel punt zelfs achteruitgang.

Over het algemeen is het pedagogisch en didactisch handelen op orde, we zien echter wel grote verschillen tussen leraren. In sommige lessen zien we heldere, doelgerichte instructies en op de leerlingen afgestemde verwerkingsactiviteiten, in andere lessen zien we dat in mindere mate terug. Ook in het hanteren van de juiste vakdidactische principes, het geven van feedback, het hanteren van activerende werkvormen en het effectief benutten van de onderwijstijd zien we deze verschillen tussen leraren terug. De betrokkenheid van leerlingen is ook wisselend, tijdens sommige lessen hebben wij een hoge betrokkenheid bij de leerlingen gezien maar we hebben ook lessen gezien waarbij leerlingen tijdens de les niet deelnemen aan de instructie en/of de verwerking of waarbij enkele leerlingen zelfs voortijdig de les verlaten. De school zou, samen met de leerlingen, afspraken kunnen maken over wat zij verwachten van de leerlingen als zij deelnemen aan een les.

De school kan zich daarnaast verbeteren door de functie en inhoud van de dagstart in de coachgroep helder te formuleren. Ook daarin zien wij veel verschillen tussen de leraren en ook kansen om dit zowel op pedagogisch als op inhoudelijk vlak te versterken. Bijvoorbeeld door meer aandacht te geven aan de groepsvorming en het enthousiasmeren en nieuwsgierig maken van de leerlingen. Dit hebben wij wel waargenomen tijdens het vorige onderzoek maar zagen wij nu slechts beperkt terug. Op dit vlak is dus sprake van achteruitgang.

Tot slot geven wij de school terug dat er meerdere leerlingen regelmatig te laat komen 's ochtends. Dit is bevestigd door verschillende leerlingen. Een belangrijk aandachtspunt voor de school is om hier duidelijke afspraken over te maken met zowel het team als met de ouders en leerlingen. Daarnaast zagen wij dat gedurende de dag veel leerlingen geen lessen volgen en ook geen ander doel of plan voor de dag hebben en voor langere tijd niet bezig zijn met een leer- of ontwikkelactiviteit. Ook dit vraagt om een nadere invulling van de schoolafspraken. De hierboven genoemde dagstart, die zoals gezegd onder meer bedoeld is om leerlingen te enthousiasmeren en nieuwsgierig te maken, kan hier een grotere rol in vervullen.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	O	V	G
VS1 Veiligheid		•	

Veiligheid

Het oordeel op deze standaard (VS1) is Voldoende. De school voldeed in 2022 aan de eisen die de wet op dit gebied stelt. Wij hebben geen aanleiding om aan te nemen dat hierin veranderingen zijn opgetreden, daarom nemen we het oordeel uit het vorige onderzoek over.

3.3. Onderwijsresultaten

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)	O	V	G
OR1 Resultaten			

Resultaten

De resultaten (OR1) zijn niet te beoordelen. De beschikbare gegevens over de eindresultaten geven onvoldoende basis voor een betrouwbaar oordeel. Uit aanvullend onderzoek van de school en de inspectie is gebleken dat de gegevens van de eindtoets 2022 veel vragen oproepen wat betreft juistheid en betrouwbaarheid hiervan. Daarnaast concluderen we ook tijdens dit aanvullend onderzoek in de periode van hoor en wederhoor dat in de afgelopen drie schooljaren niet alle schoolverlaters de eindtoets hebben gemaakt terwijl zij niet voldoen aan de ontheffingsgronden. Daarmee zijn de gegevens wat betreft de eindresultaten ook incompleet. Wij kunnen op basis van ons onderzoek, het aanvullend onderzoek en de gegevens die de school ons tijdens de procedure van hoor en wederhoor heeft verstrekt niet concluderen dat de leerresultaten Voldoende zijn. Vandaar dat we geen oordeel geven over de leerresultaten.

We concluderen tijdens het onderzoek op de school het volgende: we zien in 2021 en in 2022 een (groot) verschil tussen de resultaten op de tussentoetsen en op de eindtoets. Met name in het laatste jaar dat de leerlingen de school bezoeken maken veel van hen in zeer korte tijd een grote sprong. De school verklaart dit uit het feit dat de leerlingen meer gemotiveerd raken naarmate het voortgezet onderwijs dichterbij komt. Ook zou het gerichte aanbod en de uitbreiding van de onderwijstijd in de laatste twee schooljaren en het oefenen voor de

eindtoets bij de oudere leerlingen de hoge resultaten op de eindtoets verklaren. Daarnaast geeft de school aan dat de toetscondities bij de eindtoets in de afgelopen jaren steeds op orde zijn geweest.

De school heeft op eigen initiatief een analyse gemaakt van de resultaten op de eindtoets van 2022. Deze analyse heeft de school vervolgens, tijdens de procedure van hoor en wederhoor, met de Raad van Toezicht en met de inspectie gedeeld. In deze analyse geeft de school aan de hoge resultaten van de eindtoets van 2022 niet te kunnen verklaren. Vooral de scores van de eerste toetsdag ten opzichte van die van de tweede toetsdag vertonen opvallende en onverklaarbare verschillen, zo geeft de school aan. Wij delen dat beeld. De Raad van Toezicht concludeert dat, hoewel niet kan worden vastgesteld dat er toetsbladen zijn aangepast of op een andere manier ongeregelheden hebben plaatsgevonden, niet volledig kan worden uitgesloten dat de toetsbladen zijn aangepast nadat de kinderen deze hebben ingeleverd.

In aanvullend onderzoek hebben we geconcludeerd dat ook bij de resultaten op de eindtoets van 2021 een verschil zit met de scores die de leerlingen hebben laten zien op de laatste tussentoetsen.

Daarnaast zijn er in de afgelopen drie jaar relatief veel leerlingen (ruim 15%) na acht jaar basisonderwijs doorgestroomd naar het voortgezet onderwijs zonder een eindtoets te maken. Deze leerlingen vielen niet onder de ontheffingsgronden. Hiermee voldoet de school hiermee niet aan artikel 9b WPO.

3.4. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen	●		
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	●		
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	●		

Visie, ambities en doelen

We beoordelen de standaard Visie, ambities en doelen (SKA1) als Onvoldoende. De school heeft haar visie op onderwijs onvoldoende passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid (artikel 10 en 12, vierde lid, WPO).

Het bestuur en de school hebben een visie op kwaliteit, deze is beschreven in een visiedocument (2008) en gepubliceerd op de site van de school. Deze visie is echter onvoldoende concreet en passend uitgewerkt in ambities en doelen voor de school. De school heeft een schoolplan 2018-2022. Er is echter geen actueel schoolplan. Ook is er geen - van het schoolplan afgeleid - jaarwerkplan met daarin concrete doelen voor het lopende schooljaar. Er is wel een doe-leerplan Team waarvan de activiteiten in maart 2023 zijn geordend door de interim-directeur bestuurder en het team en waarin geprobeerd is samenhang aan te brengen.

Vorig jaar was er wel een jaarwerkplan maar dat is niet geëvalueerd. Ook zien we dat meerdere geplande actiepunten uit dit plan van 2021-2022 niet zijn uitgevoerd zoals bijvoorbeeld een up-to-date schoolplan maken of zorgen dat alle leerlingen een passend leesaanbod krijgen. In de gesprekken met zowel de interim directeur-bestuurder, de intern begeleider als het team wordt bevestigd dat na een intensief schooljaar 2021-2022, onder andere door meerdere incidenten binnen het team, de ontwikkeling en het werken aan verbeterpunten hebben stilgelegen. Dit is ook onvoldoende opgepakt in het schooljaar 2022-2023, geven zij aan.

De onlangs gestarte interim-directeur bestuurder heeft enkele documenten op orde gemaakt waaronder de recente schoolgids 2022-2023. Deze is sinds kort openbaar voor ouders en andere belanghebbenden. Tevens is heel recent (maart 2023), aan de hand van de onderzoekskaders van de inspectie, een zelfevaluatie opgesteld en is een start gemaakt met de voorbereiding voor een nieuw schoolplan aan de hand van een onderwerpenoverzicht met doelen.

Uitvoering en kwaliteitscultuur

We beoordelen de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2)

als Onvoldoende. Het bestuur realiseert al ruim vijf jaar geen voldoende kwaliteit op de Democratische School De Vallei. Door het ontbreken van heldere normen voor de kwaliteit van het onderwijs, een actueel schoolplan en een daarop gebaseerd jaarplan, heeft de schoolleider onvoldoende kunnen sturen op de kwaliteit van het onderwijs op De Vallei (artikel 10, WPO).

Er is weliswaar in de afgelopen tijd door het team gewerkt aan verschillende doelen maar dit is ad-hoc gebeurd en is niet ingebed in een cyclisch en planmatig systeem van kwaliteitszorg.

Ook zorgt de school onvoldoende voor de randvoorwaarden voor een professionele kwaliteitscultuur. Er is de afgelopen schooljaren geen sprake van een transparante, integere kwaliteitscultuur die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs. Het team geeft al langere tijd aan behoefte te hebben aan duidelijke sturing, openheid en heldere communicatie en heeft een in onvoldoende mate een veilige werksfeer ervaren volgens de eigen recente zelfevaluatie. Er lijkt nu een omslag te zijn naar een andere professionele cultuur waarin het team weer kan gaan bouwen. De directeur-bestuurder, de intern begeleider en het team bevestigen dit in de gesprekken.

Ten slotte handhaven we de eerder gegeven herstelopdracht voor de ontwikkeling van onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen conform artikel 8, derde lid, WPO. Hoewel de school de doelen voor burgerschap en de daaraan gekoppelde activiteiten heeft uitgewerkt zien we dat in de praktijk nog te weinig terug. Er is geen eenduidig beeld wat de doelen en de daaraan gekoppelde activiteiten precies betekenen en hoe ze vormgegeven moeten worden. Ook hier is zichtbaar dat er sprake is geweest van een gebrek aan aansturing.

Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3) als Onvoldoende. Wij constateren dat de cyclus van monitoren, evalueren, analyseren en beoordelen van de kwaliteit onvoldoende gebeurt. Hierdoor hebben de school en het bestuur onvoldoende in beeld in hoeverre de kwaliteit van alle onderdelen van het onderwijsproces wordt gerealiseerd (artikel 10 en 12, 4e lid WPO). Dit maakt de vertaling naar nieuwe doelen om onder andere de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap te behalen lastig.

3.5. Overige wettelijke vereisten

Er zijn bij ons signalen binnengekomen dat er bij een aantal leerlingen sprake is geweest van (kortdurend) ongeoorloofd verzuim. Wij gaan hier nog aanvullend onderzoek naar doen en zullen hier separaat over rapporteren.

Ook doen wij nog aanvullend onderzoek naar de zes leerlingen die al

langere tijd geen onderwijs op de school krijgen, zie hiervoor het bestuursrapport.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit:

Wij danken de onderwijsinspecteurs voor de open en respectvolle wijze waarop de gesprekken zijn gevoerd met alle betrokkenen. Wij herkennen ons volledig in de inhoud en de conclusies van het rapport. Deze reactie is voor zowel het 4 jaarlijks onderzoek (bestuur) als het herstelonderzoek (school).

Bestuur en schoolleiding

De Holacratische beslissingsstructuur wordt geëvalueerd en aangepast. De evaluatie van de holacratische werkwijze vraagt zorgvuldigheid in de evaluatie en besluitvorming. Hierbij willen we bij het besluit over te gaan naar een nieuwe organisatiestructuur niet onder druk gezet worden door de urgentie vanuit de herstelopdracht. De school heeft deze werkwijze indertijd bewust gekozen en wij willen ook de keuze voor een nieuwe vorm zorgvuldig met elkaar maken.

In verband met de urgentie van de herstelopdracht hebben we in mei 2023 een interim MT ingericht. Dit MT staat onder leiding van de (interim) directeur bestuurder en bestaat uit een teamleider onderwijskwaliteit, een teamleider ondersteuning en een teamleider jonge kind / aannamebeleid. Dit MT zal in ieder geval tot het einde van de herstelopdracht bestaan. Na de evaluatie van de holacratische werkwijze wordt gekozen voor de nieuwe structuur. De bevoegdheden, wijze van besluitvorming en de verantwoordelijkheden van dit interim MT worden op korte termijn beschreven en besproken met het team, de MR en de RvT.

De organisatiestructuur van de school moet worden uitgevoerd volgens de wettelijke vereisten. Dat is op dit moment niet het geval. We hebben gekozen voor het installeren van een externe interim voorzitter van de RvT. Deze interim voorzitter zal met de huidige RvT leden, het bestuur en de MR het proces begeleiden naar een organisatiestructuur, waarbij de interne toezichthouder onafhankelijk toezicht houdt en de medezeggenschap goed functioneert. De interim directeur bestuurder bestuurt de school tot einde herstelopdracht.

Kwaliteitszorg

De voorzitters van de RvT en de MR gaan samen met de interim directeur bestuurder een planning en control cyclus neerzetten, waarbij heldere en haalbare resultaatverwachtingen worden beschreven. Daarnaast worden er afspraken gemaakt over de uitvoering van de doelen en de verantwoording van de doelen.

Onderwijskwaliteit

Het MT heeft half mei de grote lijn opgesteld. Nog dit schooljaar wordt de onderwijskundige visie geëvalueerd, worden er

(gedrags)waarden opgesteld en er wordt een onderzoek naar de veiligheidsbeleving onder het personeel gestart. Vanuit de bevindingen van dit onderzoek wordt de groei naar een professioneel en veilig schoolklimaat in gang gezet. Deze twee onderwerpen zijn de voorwaarden om de onderwijskwaliteit te kunnen verhogen en te voldoen aan de wettelijke vereisten.

Tijdens de 2-daagse in juni 2023 wordt de nieuwe onderwijskundige inrichting ontwikkeld en vastgesteld. Deze inrichting kenmerkt zich door meer zicht op de ontwikkeling van leerlingen, meer tijd voor de begeleiding van leerlingen en door het versterken van het aanbod voor leerlingen. Het schooljaar blijft verdeeld in periodes, waarbij in elke periode dezelfde cyclische werkwijze wordt gehanteerd (doelen opstellen, uitvoeren en evalueren). De ondersteuningsstructuur wordt gekoppeld aan deze cyclus.

In schooljaar 2023-2024 wordt vanuit het formatie budget een extra investering gedaan voor ontwikkeling, begeleiding van leerlingen en scholing voor het personeel.

Vanuit bovenstaande voornemens hebben wij er alle vertrouwen in dat de school na de herstelperiode van zes maanden voldoet aan de basiswetgeving.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

